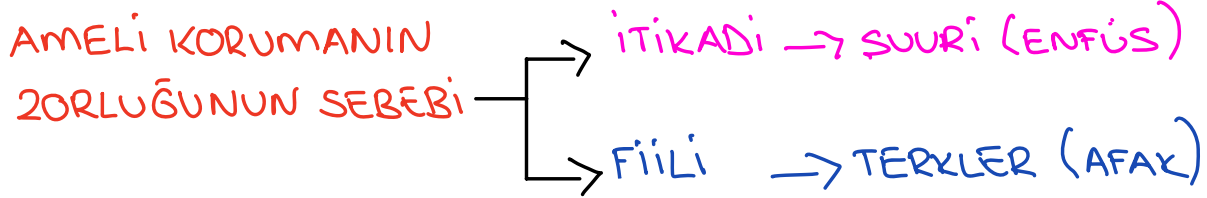

KORUMA KALKANI

Ramazan Ayı sonrası bu ayda ihson edilen manevi feyiz ve fazileti koruma noktasında enfüs ve afaki olarak iki nokta üzerinde durmaya çalışmıştım. Bu koruma suurunu iki noktada söyle vasıflandırmıştım bir önceki dersimde

Geçen dersimde amelî korumanın en zor kısmı olan itikadi olarak hayırları sahiplenmemek noktasındaki çok önemli ve anlaşılması, yaşaması uzun bir iman eğitimi süreci gerektiren kur'anî ölçülere değindim

Bu dersimde insanın gerek amelini gerek maneviyatını koruma noktasında afakta nelere dikkat etmesi gerektiğine dair **Kostamonu Lahikasında** ve **Risale-i Nur külliyyatının** çeşitli yerlerinde geçen noktalardan yerleri anlamaya çalışacağım. Bu ders bana amelini koruma metodunu verirken aynı zamanda özellikle Ramazan Ayı sonrası, bazen dönem dönem yaşadığımız manevi düşüşlerin nedenlerini de ifade edecek.

Yine bu ders bana insanın derinliğini, fiillerinin nerelere temas ettiğini, nelerin insana temas edip değiştirdiğini gösterip beni ihtiyat ve dikkate sevk edecek ümidindeyim.

İkinci Mes'ele:

Ben hem kendimde, hem bu yakındaki Risale-i Nur talebelerinde, şuhur-u muharremeden sonra bir yorgunluk ve şevkte bir fütur görüyordum. Sebebini vâzihen bilmiyordum. Şimdi, eskide söylediğim tahminî sebep, hakikat olduğunu gördüm. Şöyle ki:

KASTAMONU LHYL 66

Özellikle Ramazan Ayı gibi yoğun bir manevi aydan sonra herkes cüz-i külli bu morayı hissetmiştir, hisseder.

Bu noktada suna dikkat etmeli ve "hastalık" tanımlamasını genişlendirmeliyiz.

Maddi bedenimize temas eden hastalıkların alameti vardır ve biz bu alemlerden hastalığımızı onların tedavi için gerekli doktorlara gider doktorun tavsiyelerini dinleriz.

Manevi cihetimizin yeri kalp, ruh, vicdan vs gibi aynanın karşısında görünmeyen manevi yönümüzünde kendine ait hastalıkları ve o hastalığa dair alemleri vardır.

MANEVİ HASTALIKLARIN ALAMETİ

FÜTUR

ŞEVKSİZLİK

OKUYAMAMAK

ESNEMEK

UYKU

LEZZET ALAMAMAK

SOHBETE GELEMEMEK

BAHANELER

MENFİ HİSLER

Daha bir çok madde eklenilecek bu tablodaki alemler bizde manevi bazı bozuklukların olabileceğini ifade edebilir. Maddi hastalıklarımızda nasıl ki sağdu doktorada alıyorsak, manevi hastalıkları ifade eden bu ve buna benzer durumlarda hemen sebebini araştırmalı, gerekli tedaviyi uygulamalıyız.

Nasıl maddî hava fena ise, fena tesir ediyor.]

İnsan çok cemi ve kainatla ve kainatın her unsuru ile alakalı, onlarla etkileşim halinde olan bir varlık. Bu hakikata hayatıma biraz dikkat ettiğimde şahid oluyorum.

Bir kaç maddede insana etki eden, insanda etki ettiği noktaları şöyle tefekkür ettim.

İNSANA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

ZAMAN	LIBAS	YEMEK/İÇMEK	ÇEVRE	EĞİTİM
COĞRAFYA	EĞİTİM	DİNLEDİKLERİ	İZLEDİKLERİ	HAVA

İNSANIN ETKİ ETTİĞİ UNSURLAR

İNSANA ETKİ EDER	TAŞA ETKİ EDER
KAINATA ETKİ EDER	HAYVANA ETKİ EDER

İnsana zaman etki eder. Her insan ibn-i zamandır, zamanın çocuğudur. Gerek eğitim alırken, gerek eğitim verirken zamana göre davranmak elzemdir.

İnsana coğrafya etki eder. Karadeniz insanın Karadeniz'in etkisi ile celali olur.

İnsana libas etki eder. Oğuzden erkeklere kız, kızlara erkek libası giydirilmez Efendimizin (asm) bu minvalde hadisi vardır. Libasın fitrat üzerine büyük etkisi vardır. Sade giyinme konusunda ki emri nebevi yine kendimize mutlak bir varlık olarak bakıp kendimizi beğenme yarıtanından bizi korur.

İnsana eğitimi etki eder. Çocuk yaşta okuduklarımız, okuttuğumuzlarımız ve bizi okutanlar insana etki eder.

İnsana yedikleri / içtikleri tesir eder. Çok et yiyenin kalbi katılaşır. Serbeti kaçıranın şehveti artar. Çok yiyen yürür.

İnsana dinledikleri / izledikleri tesir eder. Yani girenler gerek hissi, gerek fiili bizi harekete geçirir.

İnsana çevresi yani gerek muhit gerekse arkadaş çevresi tesir eder. Kişi arkadaşının dini üzeredir hadisi önemli bir hakikatı ifade eder.

İnsana hava etki eder. Bununla ilgili bir tefekkürüm var.

MANEVİ HAVAMIZ İYİ OLSUN

✦ Kastamonu Lahikasında geçen bir mektupta Üstad "Maddî hava bozulduğu vakit nasilki sıkıntı veriyor, asabî sînelerde inkıbaz hali başlıyor;"

diyerek insanın kainatla olan ilişkisinin bir numunesi olarak havanın insan üzerinde ki tesirini anlatıyor.

✦ Bugün takip ettiğim bir hava tahmini sayfasında İstanbul için lodos uyarısı yapılıyordu. Ekstra bilgi olarak lodoslu havaların insan üzerinde vesile olduğu negatif etkilere dair bazı bilgiler verilmişti.

✦ Osmanlı da lodoslu havalarda kadılar karar vermekten kaçınırlar, Bizans'ta mahkemeler kurulmazmış. Yine lodoslu havalarda insanlar daha asabi, huysuz ve keyifsiz olduklarına dair klinik tesbitlerde olduğuna dair bilgilerde verilmiş.

✦ Maddî havanın bozukluğu insana böyle tesir ediyorsa manevî havanın bozukluğu ne kadar zarar verir bir düşünelim.

✦ O yüzden "havalar nasıl olursa olsun yeter ki manevî havamız iyi olsun"

İNSANIN TESİR ETTİĞİ UNSURLAR

İnsan insana etki eder

seyr ü sülûke mukabil, hakikatın envârına mazhar olur. Çünkü **sohbette insibağ** ve **in'ikas vardır**. Malûmdur ki: İn'ikas ve tebaiyetle, o Nur-u A'zam-ı Nübüvvetle beraber

insan sürekli hemhal olduğu kişi ve kişilerden etkilenir.

İnsan taşta etki eder. Hacerü'l Esvedin siyahlığının esbabı olara insanların güncuları olarak rivayet edilir. Günahlı insanlar taş karartıyorsa bizi ne hale getirir:...

İnsanın güncularının kainata etkisi vardır

Ey âlem-i beka için yaratılan ve fâni âleme mübtela olan bîçare insan!

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ

âyetinin sırrına dikkat et, kulak ver! Bak ne diyor? Mefhum-u sarihiyle ferman ediyor ki: "Ehl-i dalaletin ölmesiyle insan ile alâkadar olan semavat ve arz, onların cenazeleri üstünde ağlamıyorlar, yani onların ölmesiyle memnun oluyorlar." Ve mefhum-u işârîsiyle ifade ediyor ki: "Ehl-i hidayetin ölmesiyle semavat ve arz, onların cenazeleri üstünde ağlıyorlar, firaklarını istemiyorlar." Çünkü ehl-i iman ile bütün kâinat alâkadardır, ondan memnundur. Zira iman ile Hâlık-ı Kâinat'ı bildikleri için, kâinatın kıymetini takdir edip hürmet ve muhabbet ederler. Ehl-i dalalet gibi tahkir ve zımnî adavet etmezler.

Ey insan, düşün! Sen alâküllihal öleceksin. Eğer nefis ve şeytana tâbi' isen, senin komşuların, belki akrabaların senin şerrinden kurtulmak için mesrur olacaklar. Eğer Eûzü billahi mineşşeytanirracîm deyip, Kur'ana ve Habib-i Rahman'a tâbi' isen; o vakit semavat ve arz ve mevcudat,

87

herkesin derecesine nisbeten, senin derecene göre senin firakından müteessir olup manen ağlarlar. Ulvî bir matem ile ve haşmetli bir teşyi' ile, kabir kapısıyla girdiğin beka âleminde senin derecene nisbeten senin için bir hüsn-ü istikbal var olduğuna işaret ederler.

İnsanın hayvana etkisi vardır.

uzatsa ona yetişebilir. Hattâ, insanın eline dizginini veren hayvanat-ı ehliye, insanın za'f ve acz ve tenbelliğinden birer hisse almışlardır ki; yabani emsallerine kıyas edildikleri vakit, azîm fark görünür (Ehlî keçi ve öküz, yabanî keçi ve öküz gibi). Fakat

İnsanın değeri Kur'an ile anlamlandırılmazsa bu sefer baseriyet yönümüz cesed tarafımız baskın hale geliyor ve kendi değerimizi unutup koca bir insaniyeti peşpaye hale getiriyoruz. Bu etkileşimler ile manevî olarak büyük yaralar alıyoruz.

Manevî düşüslerimîz zamanında bu ve buna benzer noktalara dikkat edip sorunun nereden kaynaklandığını bulup terklerle gayret etmeliyiz
Mektup Söyle devam ediyor.

Nasıl maddî hava fena ise, fena tesir ediyor. Manevî hava da bozulsa, herkesin istidadına göre bir sarsıntı verir. Şuhur-u selâse ve muharremede Âlem-i İslâm manevî havası, umum ehl-i imanın âhîret kazancına ve ticaretine ciddî teveccühleri ve himmetleri ve tenvirleri o havayı safileştiriyor, güzelleştiriyor. Müdhiş ârizalara ve fırtınalara mukabele ediyor. Herkes o sayede ve sayesinde derecesine göre istifade eder.

Bozulan manevî hava herkesi aynı derecede etkilemez. Kisinin hassasiyetine göre istidadına göre. Geamîste verdiğim cam örneği, demircilerin ellerinin ateşe dayanıklılığı gibi misaller bu "herkesin istidadına göre" manasını ders veriyor.
Bu hassaslığın dışı vurumu HAYA'DIR yarı utarmaktır.

لا يَسْتَحْيِي
GEKİNMEZ, HAYA ETMEZ

i:ica2 167

Hayâ, nefsin sıkılmasıyla yüzde peyda olan kızartıdan ibaret olduğundan, Cenab-ı

istidadına göre bir sarsıntı verir. Şuhur-u selâse ve muharremede Âlem-i İslâm manevî havası, umum ehl-i imanın âhiret kazancına ve ticaretine ciddi teveccühleri ve himmetleri ve tenvirleri o havayı safileştiriyor, güzelleştiriyor. Müdhiş ârzalara ve fırtınalara mukabele ediyor. Herkes o sayede ve sayesinde derecesine göre istifade eder.

Özellikle üç aylar ve hassaten Ramazan Ayında düzelen ve artan manevi hava umumda gözükken manevi çalışmalar kainatın havasını temizliyor. Bu manevi atmosfer umuma tesir ediyor ve mesala bu aylarda suç oranları bile düşüyor. Bu manevi havanın sayesinde, kişinin şahsi gayretî sayesinde herkes ve o kişi istifade ediyor.

Fakat o şuhur-u mübareke gittikten sonra, âdeta o âhiret ticaretinin meşheri ve pazarı değiştiği gibi; dünya sergisi açılmağa başlıyor. Ekser himmetler, bir derece vaziyeti değişiyor. Havayı tesmim eden buharat-ı müzahrefe o manevî havayı bozar. Herkes derecesine göre ondan zedelenir. Bu havanın zararından kurtulmak çaresi,

Bu mübarek aylar gidip, manevi çalışmalar azalıp, dünya sergisi açılıp nazarlar hemen dünyaya kayınca otomatikman manevi düşüşler başlıyor. Birde günahların gerek bize gerek umum havaya sirayeti ile çok ciddi bir şekilde etkilenme oluyor, tesir altında kalıyoruz.

Buraya kadar hastalık zikredildi. Hastalık zikredilip çare söylenmezse ortaya yeis yani ümitsizlik çıkar. Şimdi tedavi süreci anlatılacak.

Herkes derecesine göre ondan zedelenir. Bu havanın zararından kurtulmak çaresi, Risale-i Nur'un gözüyle bakmak ve ne kadar müşkilât ziyadeleşse kudsî vazife itibariyle daha ziyade ciddiyet ve şevkle hareket etmektir. Çünkü başkaların füturu ve çekilmesi, ehl-i himmetin şevkini, gayretini ziyadeleştirmeğe sebebidir. Zira gidenlerin vazifelerini de bir derece yapmağa kendini mecbur bilir ve bilmelidirler.

Risale-i Nur gözü demek Kur'an'ın bu aşrındaki manevi eğitim metodu demek. Bu gözle insanîyetimi ve islamiyetimi anlamlandırdım, manevi değerimi anlayıp ona göre hareket edip zahiri müşkilatlar beni yaradılış gayem olan marifetullah eğitimimizden uzaklaştırmayıp afaki hizmetlerde bana düşen vazifeleri ifa etmek, gevseyen uzaklaşan kişilerin vazifelerini de devrakte etme gayretinde olmak bunu kudsi bir vazife olarak görmektir.

Üstad bu meseleye yakın bir başka mektupta bir nur talebesinin sormuş olduğu bir soru üzerinden şu monaları ifade ediyor.

Dördüncüsü:

Bizimle alâkadar bir zât, pek çokların şekva ettikleri gibi; eskiden şiddetli bir tarîkatta okuduğu evradındaki zevk u şevkini kaybettiğini ve sıkıntı ve uyku galebe ettiğini müteessifane şekva etti. Ona dedik:

Bu mektupta bizimle alakodar tabiri çok dikkatimi çekti. Bu tabirden söyle bir tefekkürüm var:

BİZİMLE ALAKADAR ZÂT

- ✦ "Bizlerle pek çok alâkadar bir zât" tabiri dün akşamki Kastamonu Lahikası mütaalamızda dikkatimizi çeken bir tabir oldu. Bu tabirin geçtiği iki yerde iki zâtın mes'eleleri birinin "maneviyatta terakki edememe zannı" "diğerinin de okumalarında ki zevk ve şevkte hissettiği düşünüş"
- ✦ Bizimle pek alakodar kelimesi ile Üstad bu iki kişinin ahiret merkezli yaşayan ve hayat anlamlandırmasını maneviyat merkezli yapıp, melekut boyutunu dert edinen kişiler olduğunu işaret ediyor. Ve başta Üstad olmak üzere Nur talebelerinin kimlerle alakası olduğunu da hatırlatıyor
- ✦ İşari mana ile de ahireti ikinci üçüncü dereceye atmış, dünyaya hasr-ı nazar etmiş, maddiyatta boğulmuş kişilerin Üstad ile Risale-i Nur hakikatları ile alakalara olmadığı olamayacağını ifade ediyor.
- ✦ Kendimize soralım ne kadar "alakadarız" başta kendimizle sonra hakikatlar ile. İki zatın yaşamış olduğu sıkıntıları hissedip çözüm arıyor muyuz ? Yoksa bu gibi manevi hastalıklara giriftar olup bununla ilgili hiç derdimiz olmadan çözüm aramadan, ahiret merkezli yaşayan iman ve ibadet derdi olan kişilerle alakalı gözüküp hiç alakasız mı yaşıyoruz ...!!

Maddî hava bozulduğu vakit nasilki sıkıntı veriyor, asabî sînelerde inkıbaz hali başlıyor; öyle de, bazan manevî hava bozuluyor. Hususan maneviyattan yabanileşmiş bu asırda ve bilhâssa hevesat ve müştehiyat-ı nefsanîyeyi taammüm etmiş memleketlerde ve hususan şuhur-u muharreme ve şuhur-u mübarekede manevî havayı tasfiye eden âlem-i İslâmın intibah ve teveccüh-ü umumîsi, o mübarek şuhurun gitmesiyle tevakkuf etmesinden fırsat bulup havayı bozan dalaletlerin tesirleri zamanında ve bilhâssa kış tazyikatı altında,

135

bir derece hayat-ı dünyeviye ve hevesat-ı nefsanîyenin tasallutlarının noksanîyetinden, ehl-i İslâm ve ehl-i imanda, hayat-ı uhrevîyeye çalışmak iştiyakı, baharın gelmesiyle hayat-ı dünyeviye ve hevesat-ı nefsanîyenin inkişafıyla o iştiyak-ı uhrevîyeyi gizlemesi ânında elbette böyle kudsî evradlarda zevk, şevk yerinde esnemek ve fütur gelir. Fakat madem

gelir. Fakat madem

خَيْرُ الْأُمُورِ أَحْمَرُهَا

sırıyla; meşakkatli, külfetli, zevksiz, sıkıntılı a'mal-i sâliha ve umûr-u hayriye daha kıymetli, daha sevablıdır; o sıkıntıda, o meşakkatteki ziyade sevabı ve makbuliyeti düşünüp, sabır içinde mesrurane şükretmek gerektir.

istidadına göre bir sarsıntı verir. Şuhur-u selâse ve muharremede Âlem-i İslâm manevî havası, umum ehli imanın âhiret kazancına ve ticaretine ciddi teveccühleri ve himmetleri ve tenvirleri o havayı safleştiriyor, güzelleştiriyor. Müdhiş ârizalara ve fırtınalara mukabele ediyor. Herkes o sayede ve sayesinde derecesine göre istifade eder.

Fakat o şudur-u mübareke gittikten sonra, âdeta o âhiret ticaretinin meşheri ve pazarı değiştiği gibi; dünya sergisi açılmağa başlıyor. Eksere himmetler, bir derece vaziyeti değişiyor. Havayı tesnim eden buharat-ı müzahrefe o manevî havayı bozar. Herkes derecesine göre ondan zedelenir. Bu havanın zararından kurtulmak çaresi, Risale-i Nur'un gözüyle bakmak ve ne kadar müşkilât ziyadeleşse kudsi vazife itibariyle daha ziyade ciddiyet ve şevkle hareket etmektir. Çünkü başkaların füturu ve çekilmesi, ehl-i himmetin şevkini, gayretini ziyadeleştirmeğe sebeptir. Zira gidenlerin vazifelerini de bir derece yapmağa kendini mecbur bilir ve bilmelidirler.

Fakat o şuhur-u mübareke gittikten sonra, âdeta o âhiret ticaretinin meşheri ve pazarı değiştiği gibi, dünya sergisi açılmağa başlıyor. Eksir hümmetler, bir derece vaziyeti değişiyor. Havayı tesmim eden buharat-ı müzahrefe o manevî havayı bozar. Herkes derecesine göre ondan zedelenir. Bu havanın zararından kurtulmak çaresi,

Herkes derecesine göre ondan zedelenir. Bu havanın zararından kurtulmak çaresi, Risale-i Nur'un gözüyle bakmak ve ne kadar müşkilât ziyadeleşse kudsi vazife itibarıyla daha ziyade ciddiyet ve şevkle hareket etmektir. Çünkü başkaların füturu ve çekilmesi, ehl-i himmetin şevkini, gayretini ziyadeleştirme sebebidir. Zira gidenlerin vazifelerini de bir derece yapmağa kendini mecbur bilir ve bilmelidirler.

Dördüncüsü:

Bizimle alâkadar bir zât, pek çocukların şekva ettikleri gibi; eskiden şiddetli bir tarikatta okuduğu evradındaki **zevk u şevkini kaybettiğini ve sıkıntı ve uyku galebe ettiğini** müteessifane şekva etti. Ona dedik:

BİZİMLE ALAKADAR ZÂT

- ✦ "Bizlerle pek çok alakadar bir zât" tabiri dün akşamki Kastamonu Lahikası mütâalamızda dikkatimizi çeken bir tabir oldu. Bu tabirin geçtiği iki yerde iki zâtın mes'eleleri birinin "maneviyatta terakki edememe zannı" "diğerinin de okumalarında ki zevk ve şevkte hissettiği düşünüş"
- ✦ Bizimle pek alakadar kelimesi ile Üstad bu iki kişinin ahiret merkezli yaşayan ve hayat anlamlandırmasını maneviyat merkezli yapıp, melekut boyutunu dert edinen kişiler olduğunu işaret ediyor. Ve başta Üstad olmak üzere Nur talebelerinin kimlerle alakası olduğunu da hatırlatıyor
- ✦ İşari mana ile de ahireti ikinci üçüncü dereceye atmış, dünyaya hasr-ı nazar etmiş, maddiyatta boğulmuş kişilerin Üstad ile Risale-i Nur hakikatları ile alakalara olmadığı olamayacağını ifade ediyor.
- ✦ Kendimize soralım ne kadar "alakadarsız" başta kendimizle sonra hakikatlar ile. İki zâtın yaşamış olduğu sıkıntıları hissedip çözüm arıyor muyuz ? Yoksa bu gibi manevi hastalıklara giriftar olup bununla ilgili hiç derdimiz olmadan çözüm aramadan, ahiret merkezli yaşayan iman ve ibadet derdi olan kişilerle alakalı gözüküp hiç alakasız mı yaşıyoruz ...!!

Maddî hava bozulduğu vakit nasilki sıkıntı veriyor, asabî sînelerde inkıbaz hali başlıyor; öyle de, bazan manevî hava bozuluyor. Hususan maneviyattan yabanileşmiş bu asırda ve bilhâssa hevesat ve müştehiyat-ı nefsanîyeyi taammüm etmiş memleketlerde ve hususan şuhur-u muharreme ve şuhur-u mübarekede manevî havayı tasfiye eden âlem-i İslâmın intibah ve teveccüh-ü umumîsi, o mübarek şuhurun gitmesiyle tevakkuf etmesinden fırsat bulup havayı bozan dalaletlerin tesirleri zamanında ve bilhâssa kış taziyatı altında,

135

bir derece hayat-ı dünyevîye ve hevesat-ı nefsanîyenin tasallutlarının noksanîyetinden, ehl-i İslâm ve ehl-i imanda, hayat-ı uhrevîyeye çalışmak iştiyaki, baharın gelmesiyle hayat-ı dünyevîyenin ve hevesat-ı nefsanîyenin inkişafıyla o iştiyak-ı uhrevîyeyi gizlemesi ânında elbette böyle kudst evrarlarda zevk, şevk yerinde esnemek ve fütür gelir. Fakat madem

gelir. Fakat madem

حَيْرُ الْأُمُورِ آخِرُهَا

sırrıyla; meşakkatli, kılifetli, zevksiz, sıkıntılı a'mal-i sâliha ve umûr-u hayriye daha kıymetli, daha sevâblıdır; o sıkıntıda, o meşakkatteki ziyade sevâbı ve makbuliyeti düşünüp, sabır içinde mesurane şükretmek gerektir.